

Побутує міф про відсутність спротиву українських селян більшовицьким грабіжникам напередодні та під час Голодомору. Насправді тисячі українців боролися, зокрема зі зброєю в руках відстоювали право на свободу та життя.

Стендова виставка «Спротив геноциду» демонструє докази опору, який чинило українське суспільство сталінському тоталітарному режиму у 1920 — на початку 1930 років.

Саме страх перед українським визвольним рухом штовхнув Й.Сталіна і його оточення до вчинення злочину Голодомору-геноциду 1932—1933 років.

На стендах виставки представлені унікальні документи та фото, які розкривають масштаби спротиву, його форми і методи. Значна частина документів оприлюднені вперше.

Повстання 1930—1932 років поставили під загрозу реалізацію планів Сталіна.

У 1930 р. в Україні відбулось понад 4 000 масових протестних виступів, у яких взяли участь біля 1,2 млн. осіб. За півроку 1932 р. ГПУ зафіксувало 900 виступів, з колгоспів вийшли 41 200 селянських господарств, півтисячі сільських рад відмовлялись приймати плани хлібозаготівель.

Голодуючі селяни нападали на зерносховища, де зберігалось відібране зерно, саботували роботу колгоспів, а з посиленням свавілля та викликаного ним голоду, взялися за зброю: у 1932 році відбулося понад 1000 актів збройного опору.

Режим боявся, що український спротив призведе до його падіння: адже у першому півріччі 1932 року 56% протестних виступів у СРСР припадали на Україну. Тому диктатор завдав страшного удару у відповідь, яким став штучно організований голод.

Український інститут національної пам'яті

Галузевий державний архів
Служби безпеки України

Центр досліджень визвольного руху

Громадський комітет із вшанування
пам'яті жертв Голодомору-геноциду
'32-33 років в Україні

СПРОТИВ ГЕНОЦИДУ

Над створенням виставки працювали:

Володимир Тилішак (керівник проекту)
Володимир Бірчак
В'ячеслав Василенко
Володимир В'ятрович
Сергій Горобець
Володимир Іванченко
Ніна Лапчинська
Олександр Штоквиш

Науковий консультант:

Богдан Патриляк

Дизайн:

Ольга Сало

Літературна редакція:

Олена Шарговська

У виставці використано матеріали:

Галузевого державного архіву Служби безпеки України
Центрального державного архіву громадських організацій України
Центрального державного архіву державних органів України
Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного
Державного архіву Вінницької області
Державного архіву Дніпропетровської області
Державного архіву Запорізької області
Державного архіву Кіровоградської області
Державного архіву Миколаївської області
Державного архіву Херсонської області
Державного архіву Хмельницької області
Державного архіву Чернігівської області
Центру досліджень визвольного руху
Українського центру народної культури «Музей Івана Гончара»
Українського інституту національної пам'яті